

't Hooge Nest

IN MAKKELIJKE TAAL

Uitgeverij Eenvoudig Communiceren | Lezen voor Iedereen
eenvoudigcommuniceren.nl | lezenvoorieedereen.be
Voor meer informatie over Leeslicht: leeslicht.nl

Deze uitgave is een bewerking van 't Hooge Nest van Roxane van Iperen,
gepubliceerd door Lebowski Publishers (Amsterdam, 2018).

Bewerking in eenvoudig Nederlands: Jet Doedel
Eindredactie: Nicolet Oost Lievense
Vormgeving: Eenvoudig Communiceren
Coverbeeld: Riesenkind
Foto Janny en Bob: privé-archief Rob Brandes
Foto Lien en Eberhard: privé-archief familie Rebling

© 2022 | Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, Amsterdam
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand
of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier,
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

isbn 978 90 8696 718 6
nur 286

't Hooge Nest

Roxane van Iperen

IN MAKKELIJKE TAAL

Dit boek heeft het keurmerk Makkelijk Lezen

Lien Brilleslijper en Eberhard Rebling, 1939

Janny Brilleslijper en Bob Brandes, circa 1956

De hoofdpersonen in dit boek

- Lien Brilleslijper en Eberhard Rebling.
Hun dochter heet Kathinka.
- Janny Brilleslijper en Bob Brandes.
Hun kinderen heten Robbie en Liselotte.

De andere vaste bewoners van 't Hooge Nest

- Vader en moeder Brilleslijper
- Jaap Brilleslijper
- Bram en Loes, met hun dochter Rita
en haar man Willi
- Pauline
- Jetty en Simon

Wat is er in dit huis gebeurd?

Mijn naam is Roxane van Iperen. Ik woon met mijn gezin in Naarden, in het midden van Nederland.

Ons huis heet 't Hooge Nest. Toen we hier kwamen wonen, gingen we het huis opknappen.

We ontdekten geheime luiken in de vloeren.

En verborgen ruimtes achter de muren. Daar

vonden we oude kaarsen en krantjes uit de

Tweede Wereldoorlog.

Ik werd nieuwsgierig. Wat was er in dit huis gebeurd?

Ik vroeg het aan mensen uit de buurt. Die vertelden:

in de oorlog woonden er joodse onderduikers in

't Hooge Nest. Ik ging op zoek naar informatie.

Ik heb veel gelezen over het huis en over de oorlog.

Ik bekeek brieven, documenten en foto's in oude

archieven. Ik praatte met veel mensen, zoals de

kinderen van de onderduikers. Met al die informatie

heb ik dit boek geschreven. Het is het verhaal van

de joodse zussen Lien en Janny Brilleslijper uit

Amsterdam.

Het begin

Amsterdam, voor de Tweede Wereldoorlog. In de Amsterdamse Jodenbuurt kent iedereen elkaar. De huizen zijn klein. De kinderen spelen op straat. Daar zijn stalletjes met verse vis, geroosterde kastanjes en augurken. Het is er altijd druk. In deze buurt groeien Lien en Janny Brilleslijper op. Ze hebben ook een broertje, Jaap. Hun ouders hebben een winkel. Op vrijdagavond gaan ze met z'n allen naar het huis van opa. Daar komt de hele familie samen. Dan maken ze samen muziek en eten ze kippensoep.

Lien en Janny groeien op tot mooie, jonge vrouwen. Lien is heel muzikaal. Ze kan prachtig zingen en gaat op dansles. Overdag werkt ze als naaister. 's Avonds treedt ze op in de theaters rond het Rembrandtplein. Vader vindt dat maar niets. Maar Lien doet het toch. Ze verhuist naar een huis in Den Haag vol studenten en kunstenaars. Daar woont ook Eberhard Rebling, een jonge pianist uit Duitsland. Lien en Eberhard worden verliefd. Ook in de muziek vinden ze elkaar. Eberhard speelt piano, en Lien zingt en danst.

Janny wisselt een paar keer van baan en leert een beetje Engels, Frans en Duits. Ze volgt ook een EHBO-cursus. Daarnaast is ze veel bezig met politiek en met wat er in de wereld gebeurt. Ze maakt zich grote zorgen. Want in Duitsland is Hitler aan de macht gekomen. En ook in Italië en Spanje gaat het niet goed. Daar praat ze vaak over met haar vrienden. Via Lien ontmoet Janny een man, Bob Brandes. Al snel zijn ze een stel. Janny en Bob trouwen in september 1939 en gaan ook in Den Haag wonen. Een maand later wordt hun zoontje Robbie geboren.

In Europa gaat het niet goed. Er is overal armoede en werkloosheid. Veel mensen zijn bang en ontevreden. Ze geven de joden de schuld van de problemen. In steeds meer landen worden joden slecht behandeld en is het niet meer veilig voor hen. Veel joden vluchten naar Nederland. Maar ook hier is steeds meer agressie tegen joden. Er is zelfs een politieke partij die zich aansluit bij de ideeën van de nazi's in Duitsland: de NSB. En in Amsterdamse bioscopen zijn nazi-films te zien.

De Duitsers willen een nieuw, sterk Europa bouwen. Het Duitse leger valt verschillende Europese landen binnen. Op 10 mei 1940 wordt ook Nederland aangevallen. Nederland probeert zich te verdedigen.

Maar het Duitse leger is te sterk. Nederland geeft zich over.

Aan het begin van de Duitse bezetting lijkt het leven gewoon door te gaan. Lien en Janny gaan naar hun werk. Ze doen boodschappen. Ze gaan op bezoek bij vader en moeder. Maar toch is er wat veranderd. Ze horen over vrienden die bij het verzet zitten. En over lijsten met namen van mensen die gezocht worden. Langzaam worden de plannen van de Duitsers zichtbaar.

Bob werkt bij de overheid. Op een avond komt hij thuis met een formulier. Daarop moet hij invullen of hij en zijn familie joods zijn.

Bob is niet joods. Maar zijn vrouw wel. Bob laat het formulier aan Janny zien. Dan loopt hij ermee naar de kachel. Hij gooit het papier in het vuur.

‘Wat doe jij nou?’, zegt Janny.

‘Ik ga dit niet invullen’, zegt Bob. ‘Ik wil hier niets mee te maken hebben.’

Veel medewerkers van de overheid vullen het formulier wel in. Ook joodse medewerkers.

Een maand later worden zij allemaal ontslagen.

In januari 1941 worden alle Nederlandse joden opgeroepen om zich te melden. Ze moeten hun persoonsbewijs laten zien.

Dat is een soort paspoort, met daarin hun naam, adres, pasfoto en vingerafdruk.

In de persoonsbewijzen van de joden wordt een grote 'J' gestempeld.

Janny weigert om zich te melden. Ze wil geen stempel in haar persoonsbewijs. Lien meldt zich wel. Net als meer dan 160.000 andere joden in Nederland. Nu hebben de Duitsers een overzicht van bijna alle joden in het land.

Bij de gemeente Amsterdam staan grote kaartenbakken. In de ene bak zitten de namen van de joden in de stad. De andere bak is nog leeg. In de komende jaren zullen de joden worden afgevoerd. Net zo lang tot de kaartenbak met joden leeg is, en de bak met afgevoerde joden vol.